

Nyborg den 13. september 2023

Åbent brev til Miljøminister Magnus Heunicke

Ang. giftgrunden Lynfrosten og sundhedskadelige gener fra byggeriet der.

Kære Miljøminister Magnus Heunicke

Jeg er som formand for Foreningen Tjæren på Lynfrosten og andre giftgrunde i Danmark nødt til at henvende mig direkte til dig.

Måske har du hørt om giftgrunden Lynfrosten, der ligger på adressen Storebæltvej 10, 5800 Nyborg. Der har været flere undersøgelser af både grunden og af dens omfattende forureningsfane, som begge ligger i den gamle Strandeng Svanedammen tæt på Storebælt og Nyborg Fjord.

Det er en af Danmarks største giftgrunde og bliver betegnet som et giftdepot. Det stammer fra den gamle kemifabrik Tjærekompagniet, der nedbrændte i 1969.

Året efter i 1970 blev frysehuset Lynfrosten bygget direkte oven på brandtomten, og oven på de nedgravede gifttromler og giftbassiner, der stadig ligger spredt på hele grunden. Nogle er ved undersøgelser fundet, andre er det ikke, da frysehusets bygninger indtil nu har forhindret undersøgelser under fundamentterne.

Bygningerne er nu revet ned – og igennem de sidste par måneders nedbrydningsarbejde, er der kommet kontakt til både kendte og ukendte giftige hotspots i jorden med store luft- og lugtgener til følge for omgivelserne.

Der har været indsendt mange klager og bekymrings skrivelser til kommunen, der har tilsyns pligten – ikke mindst fra de nærmeste naboer til nedbrydningspladsen. Kommunen erkender ganske vist, at der er lugt- og luftgener, men henholder sig til, at de et par gange om ugen kommer på tilsyn, og at alt ser ud til at foregå efter bogen. Den bog må være meget lemfældig, når naboer og andre oplever så stort ubehag - ind i mellem med hovedpine og kvalme.

Nedbrydningsfirmaet P. Olesen har også fået flere straksforbud af arbejdstilsynet efter anmeldelse fra 3F Østfyn.

Det helt store problem er, at det er lovligt at bygge butikker på giftgrunden, selvom det ikke på denne V2grund er lovligt at bygge boliger og institutioner uden forudgående oprensning.

Jordforureningsloven tillader erhvervsbyggeri uden oprensning - selv om det er blødt erhverv, der er at sammenligne med arbejdsforhold på en institution. Loven burde ændres på det her område, så der skal renses op først.

Selv kommunens beslutning om at fritage bygherre for VVMpligt er tilsyneladende lovlig, selvom det betyder, at ingen har styr på, hvad der er sket med udsivningen under den voldsomme nedrivningsproces, hvor der som nævnt har været mange kemiske lugtgener. Det betyder også, at der ikke er styr på, hvad der yderligere vil ske med udsivningen, nu hvor piloteringen med 3000 piloteringspæle er gået i gang.

Allerede nu i de første dage af piloteringen oplever naboer, forbipasserende og kunder i butikkerne over for Lynfrosten de voldsomste lugtgener fra forureningen. Lugten stammer fra de massive kemiaffaldsdepoter på grunden, der nu får banket piloteringspæle direkte ned, hvor forureningen ligger mere eller mindre koncentreret - tæt på eller dybere under jordoverfladen.

Det vi oplever er, at giften / den kemiske stank nu hænger i luften - og vi kan antage, at der er kommet turbo på udsivningen i undergrunden, som selv i de tidligere utilstrækkelige undersøgelser er tæt på Storebælt.

Giftgrunden Lynfrostten ligger 700 m fra Storebælt og dens registrerede forureningsfane ca 300 m fra Storebælt og ca 500 meter fra Nyborg Fjord. Forureningsfanen er dog væsentlig større. Forureningsfanens registrering er nemlig ikke baseret på fakta og undersøgelser ud over de første ca 200-300 meter. Region Syddanmarks beslutning om ikke at rense Lynfrostten op som generationsforurening, er baseret på en vurdering - altså ikke en undersøgelse. Man har sammenlignet med en tjæregrund på Midtfyn i et morænelandskab og ment / vurderet, at så sker udsivningen i strandengen Svanedammen, hvor giftgrunden Lynfrostten og dens forureningsfane ligger, sikkert på samme måde, hvilket ikke på nogen måde er tilfældet, hvis man skal se på geologien i området.

Da piloteringen og altså byggefasen allerede er gået i gang, er det nødvendigt med et landspolitisk indgreb for at sikre Nyborgs befolkning og ikke mindst naboerne til Lynfrostten og det helt tætliggende boligkvarter mod sundhedsskadelig påvirkning af de metoder, der tages i anvendelse under byggeriet. Det er også nødvendigt at sikre naturen og havmiljøet omkring Nyborg, som i forvejen er ramt af miljøgifte, mod endnu mere giftig udsivning.

Vil du som miljøminister hjælpe os med at få sat en stopper for den miljøskandale, vi står midt i i Nyborg og ikke har andre muligheder for at få hjælp til?

Vil du som miljøminister sætte et lovgivningsarbejde i gang, så jordforureningsloven ikke kan bruges som alibi, når en kommune, som tilfældet er i Nyborg, ønsker at lave en lokalplan med byggeri på en giftgrund – og planklagenævnet kan afvise en klage, fordi de færdige bygninger og erhverv i sig selv ikke er forurenende?

Vi inviterer dig hermed på en tur til Nyborg, hvor vi kan vise dig stedet, hvor det er galt, og vi kan få en samtale om det hele.

Kontakt mig endelig, når du får mulighed for et besøg og måske et kaffemøde.

Venlig hilsen

Karin

Formand for Foreningen Tjæren på Lynfrostten og andre giftgrunde i Danmark

Karin Di Martini

Boesensgade 13, 5800 Nyborg, Danmark

karin.di.martini@mail.dk

<https://www.lynfrosten.dk/>

FBgruppen - Tjæren på Lynfrostten og andre giftgrunde:

<https://www.facebook.com/groups/1753912814918068>